

מחודדים

ת"ר ושננתם שיהיו דברי תורה מחודדים בפ"ך (קידושין 5.)

מערכת: 073-249-0403
sikumhadaf12@gmail.com

לע"נ
הגה"ח ר' פינחס רוזנבוים זצ"ל
נלב"ע כ"ז ניסן תשע"ז

גליון
286

דבר המערכת

נכתב ע"י הרה"ג ר' ישעיה קראוס שליט"א
מג"ש דף היומי במרכז העולמי להפצת סיכומי דף היומי 'מחודדים'
ובשומרי החומות, ובזכרון משה ירושלים

מסכת סוטה בחודש האביב

דרך מקור אחד - מסלול התורה !!! אין מסלול נוסף !!!

ואיך מגיעים למדרגה זו אומרת הגמרא בקידושין דף ל' 'ושננתם שיהיו דברי תורה מחודדים בפ"ך' שאם ישאלך אדם אל תגמגם לו אלא אמור לו מיד - על ידי השינון פעם אחר פעם מגיע האדם שדברי תורה מחודדים אצלו, וזהו הדביקות בתורה !!!

שיהא דבוק בעמילות הגמרא וע"ז אנו מתקנים את בחינת 'הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין' שהקשו בזה הרי מי שראה סוטה בקלקולה כבר ראה את הרע ופתיחותו, וממילא כבר יזהר שלא יבוא לידי כך, ומדוע עליו עוד להזיר את עצמו מן היין, אכן מביא הנתיבות שלום זי"ע שהביאור הוא עפ"י הסיפור ממרנא הבעש"ט הקדוש זי"ע שפעם אחת אחת ראה חילול שבת, ואמר שכל מה שאדם רואה הרי זה סימן שיש לו שייכות לזה, וכיון שהראו לו חילול שבת הרי יש לו שייכות לפגם זה ובדק ומצא שפעם אחת שמע שביזו תלמיד חכם ולא מיחה, ות"ח הוא בבחינת שבת זילותא בתלמיד חכם נחשב לו מעין חילול שבת, וכמו כן הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין משום שהרי זה סימן שיש לו שייכות לזה וא"כ אין לו עצה אחרת אלא שיזיר עצמו מן היין.

וממילא כשמגיע לנו מסכת סוטה בימים קדושים אלו בימי האירוסין והנישואין חובה עלינו להתחזק בדביקות התורה שהוא דביקות האירוסין והנישואין עם הקב"ה עד שנשגב שוב ושוב עד שיהיו הדברים מחודדים בפינו.

ובפינה זו נציב נר זיכרון לדמותו של האי גברא רבה יקרא בעל המחודדים זצ"ל הגאון החסיד רבי פינחס רוזנבוים זצ"ל שיום פטירתו חל בחודש זה ביום כ"ו ניסן שדמות דביקותו חקוקה לפניו שלא היה לו בעולמו כי אם דביקות בתורה, ודביקות בנותן התורה הקדוש ברוך הוא גם בזמן אישפוז וטיפול בבית החולים לא זנח את דביקותו וכתב מחודדים בפ"ך עד שאל תגמגם ותאמר לו "קודש בריך הוא ואורייתא ורבי פינחס חד הוא" וזה השאיר לנו מרושת אמת לזכור להדבק בו יתברך ומינה לא תזוע.

ויהי רצון שחידודא דמתבדרן בבי מדרשא יעמדו לזכותו ולטובת נשמתו

ואנחנו נזכה לחדש את קשר הנישואין עם הקב"ה ויתקיים בנו 'הביאנו המלך חדריו נגילה ונשמחה בך'

כתוב בתורה שמור את חודש האביב .. כי בחודש האביב הוציאך ה' אלוקיך ממצרים לילה (דברים ט"ז א')

נאמר כאן שעלינו מוטל חיוב לשמור את חודש האביב, ולמה ?

בגלל שבחודש האביב אירע דבר גדול כמו שנאמר "כי בחודש האביב הוציאך ה' אלוקיך ממצרים"

וידוע הוא מה שכתוב בספרים הקדושים שכל מה שקורה או קרה בעבר, יש לו קשר ושייכות עם הזמן וטבוע בזמן, ובכל פעם שמגיע חודש האביב יש לשמור זמן זה כי מסוגל הזמן הזה שאתה יכול שוב לצאת ממצרים.

התורה מגלה לנו כי בזמן זה יש כח מיוחד של יציאת מצרים, אין זה רק זמן בו היתה היציאה במציאות ממצרים בעבר, אלא שכן זה לצאת ממצרים נטבע בזמן - בחודש האביב ומתחדש בכל שנה ושנה וכלשון הפסוק 'הוציאך ה' ממצרים', כולל כל הכוחות הטמונים בזמן וכפי שמאריך הרמח"ל ז"ל על כח הזמן, בפרט לאלו שרוצים להתחיל התחלה חדשה, הרי שהזמן הנכון והמסוגל להתחיל התחלות חדשות, זה בחודש האביב.

והנה דבר בעיתו מה טוב שמתחילים מסכת סוטה באותו זמן שנאמר בו 'משכו וקחו לכם' וממשיכים לעסוק בה ביומי דפסחא וספירת העומר עד ה'יסוד שבסוד', כל זה מלמד אותנו עומק העניין והוא שסוטה הוא שאשה פוגמת בקשר הנישואין עם בעלה, וכידוע מה שנאמר בספרים הקדושים על הזמר שחייב מרן האריז"ל הקדוש על הזמר בליל שבת קודש "בחמרא גו כסא ומאדני אסא לארוס וארוסא להתקפא חלשין" ביאורו שמרומז על המצה והכוסות בפסח שהוא בבחינת ארוס וארוסה, שכלל ישראל ביציאת מצרים היו באותה בחינה בשעת יציאת מצרים קודם קבלת התורה, והיינו שבפסח נבחרו לעם הנבחר הוא בבחינת אירוסין ואח"כ שבעה שבועות תספר לך בימי ספירת העומר כמו שכתוב בזה"ק שעניינם כספירת שבעה נקיים להיטהר לבעלה ובחג השבועות הוא בבחינת נישואין כמו שאמרו חז"ל 'ביום חתונתו - זו מתן תורה'.

ולכן בימים אלו עלינו לחזק את קשר האירוסין והנישואין בינינו לבין הקב"ה והוא ע"י התמדה בתורה הקדושה שע"י נאמר "קודשא בריך הוא ואורייתא וישראל חד הוא" (זה"ק ח"ג ע"א א'), כלומר, השפעת החיים ממקור החיים - הקב"ה לנברא היהודי עוברת אך ורק

מסכת סוטה

פרק ראשון - המקנא

סוטה דף ב'. יום ו' פרשת צו - ט' ניסן תשפ"ג

דף ב' - ע"א

טעם סמיכות מסכת סוטה למסכת נזיר: שהרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין, שהיין גרם לה, שהוא מביא קלות ראש. אמנם נשנה לאחר מסכת נזיר - כיון ששנינו פרק המדיר

במסכת כתובות נשנה אחר כך מסכת נדרים, ואחר כך נשנה מסכת נזיר שדומה לנדרים, ורק לאחריו נשנה מסכת סוטה.

כשפתח ריש לקיש לדרוש בפרשת סוטה אמר: אין מזווגים לאדם אשה אלא לפי מעשיו. רבי יוחנן אמר: קשה לזווגם כקריעת ים סוף, ודווקא בזיווג שני אבל על זיווג ראשון מכריזים ארבעים יום קודם יצירת הולד {הזכר, ואף קודם לידת הנקבה}: 'בת פלוני לפלוני', וכן 'שדה פלונית לפלוני'.

משנה . מייטור לשון המשנה 'המקנא לאשתו' הוכיחו שמשנתנו סוברת שאסור לאדם לקנאות אשתו, שמביא עצמו לידי תגר, ואת אשתו לידי ניוול, ואפילו היא טהורה.

לריש ואביי לקיש אסור לקנאות, שקינוי לשון כעס (וכן סובר תנא דמיתנין כמבואר לעיל דף ב'. שמביא עצמו לידי תגר ואת אשתו לידי ניוול ואפילו היא טהורה).

ולאחותו הבתולה הקרובה אליו אשר לא היתה לאיש לה יטמא' - לרבי ישמעאל היינו רשות, שלולי הפסוק היה אסור, שנאמר 'אמור אל הכהנים... לנפש לא יטמא בעמיו', ואף שנאמר 'כי אם לשארו' שיותר להיטמאות לקרוביו, מכל מקום 'לה' אינו מיותר ללמד שמצווה להיטמאות לה, שבא ללמד שאינו מיטמא לאבריה שנפלו ממנה בחייה, ו'יטמא' אינו מיותר לדרשה, שכל פרשה שנאמרה ונישנית, נישנית בשביל דבר שנתחדש בה.

לרבי עקיבא - מיתור 'יטמא' לומדים שמצווה להיטמאות לקרוביו.

דף ג' - ע"ב

אחד משאר שבעים אומות שבא על כנענית והוליד ממנה בן מותר להחיותו ומותר לקנותו בעבד - שנאמר 'וגם מבני התושבים הגרים עמכם מהם תקנו... אשר הולידו בארצכם'. אבל כנעני שבא על אחת מן האומות והוליד ממנה בן אסור לקנותו לעבד, שדורשים 'אשר הולידו בארצכם' - מבנות ארצכם, אבל לא מן הגרים בארצכם (כנעני) שהוליד במקום אחר לבנות שאר אומות.

'לעולם בהם תעבדו' - לרבי ישמעאל היינו רשות, ש'בהם תעבדו' בא לאסור עבודת פרך באחיכם, ואף שכבר נאמר 'ובאחיכם בני ישראל איש באחיו לא תרדה בו בפרך' - כל פרשה שנאמרה ונישנית היינו משום דבר שנתחדש בה.

לרב עקיבא 'לעולם בהם תעבדו' - חובה, שההיתר לקנותו לעבד נלמד מהאמור 'וגם מבני התושבים הגרים עמכם מהם תקנו', ו'בהם' - ולא באחיכם נלמד מהאמור 'ובאחיכם בני ישראל איש באחיו לא תרדה בו בפרך'.

זנות וכעס באשה - מחרבת ביתה.

'כי ה' אלוקיך מתהלך בקרב מחניך' - קודם שחטאו הייתה שכינה שורה עם כל אחד בביתו, כשחטאו נסתלקה מהם, שנאמר 'ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך'.

כל העושה מצוה אחת בעולם-הזה מקדמתו והולכת לפניו לעולם-הבא, וכל העובר עבירה אחת כורכתו והולכת לפניו ליום הדין, וקשורה בו ככלב גם בעוה"ב.

עד טומאה בסתם אינו נאמן - שנאמר 'כי מצא בה ערות דבר', ולומדים 'דבר' בגזירה שווה מ'דבר' הנאמר במזמן - 'על פני שני עדים או על פי שלשה עדים יקום דבר'. עד טומאה אחר קינוי וסתירה נאמן - שנאמר 'ועד אין בה', ולולי הפסוק היינו אומרים שאינו נאמן ק"ו מעד סתירה שאין אסורו איסור עולם, וצריך שניים, כל שכן עד טומאה שאוסרו לעולם, ואין ללמוד שיהא די בעד אחד בסתירה ק"ו מעד טומאה, שנתמעט מ'עד אין בה' - ולא בקינוי וסתירה.

סוטה דף ד'. יום א' י"א ניסן תשפ"ג

דף ד' - ע"א

שיעור סתירה הוא כדי טומאה, שנאמר 'ונסתרה והיא נטמאה', והוא כדי העראה בלי זמן להרצותה.

שיעור העראה - לרבי ישמעאל: כדי הליכה סביבות דקל ברגל.

לרבי אליעזר: כדי מזיגת הכוס, והוא שיעור שהרוח דוחפת ענף הדקל והוא חוזר למקומו, ואיבעיא אם כולל גם שיעור שנח מניעונו.

לרבי יהושע: כדי מזיגת כוס רביעית יין ושתייתו.

'לא יקום עד אחד באיש' - מאחר שנאמר 'איש' הרי 'אחד' מיותר לבניין אב שכל מקום שנאמר 'עד' הכוונה לשני עדים, עד שיפרט הכתוב 'אחד'.

עד אחד בטומאה שלאחר קינוי נאמן, ואינה שותה מדאורייתא, אלא יוצאת בלי כתובה, ואסורה לבעל ולבועל ולתרומה. שנאמר 'ועד אין בה והיא לא נתפשה' - אין בה שני עדים (כנ"ל) אלא עד אחד הרי היא אסורה.

דף ב' - ע"ב

לולי הפסוק 'לא יקום עד אחד' שמגלה על 'ועד אין בה' שהיינו שאין בה שני עדים אלא אחד, היינו מפרשים כוונת הפסוק שאין עד אחד נאמן לאוסרה, רק שני עדים, והוצרך ללמד זאת שלא נאמר שיהא נאמן משום רגליים לדבר, כיון שהיה קינוי וסתירה.

לרבי אליעזר: מקנא לה על פי שניים, שנאמר בעד טומאה 'ועד אין בה' - בה מועיל עד אחד ולא בקינוי, אבל משקה על פי עד אחר או על פי עצמו - שסתירה הוקשה לטומאה, שנאמר 'ונסתרה והיא נטמאה', אבל קינוי אף שהוקשה לטומאה, שנאמר 'וקנא את אשתו והיא נטמאה' נתמעט מ'בה', ומסתבר למעט קינוי ולא סתירה - שסתירה יותר דומה לטומאה שהיא התחלת הטומאה.

לרבי יהושע: מקנא ומשקה על פי שניים - שגם סתירה נתמעט מ'בה'.

לרבי יוסי ברבי יהודה משום ר' אלעזר: קינוי על פי עד אחד - שהוקשה לטומאה, אבל סתירה על פי שני עדים - שמה שנכתבה 'טומאה' בסתירה הוא ללמד ששיעור סתירה הוא כדי טומאה.

לא יאמר אדם לאשתו בזמן הזה אפילו בינו לבינה 'אל תסתרי עם פלוני', שמא הלכה כרבי יוסי ברבי יהודה, שקינוי נעשה על פי עצמו, ואם תיסתר עם אותו אדם תיאסר עליו עולמית, כיון שאין מי סוטה בזמן הזה לבדקה.

סוטה דף ג'. יום שב"ק פרשת צו - י' ניסן תשפ"ג

דף ג' - ע"א

לשון 'קינוי': לריש לקיש ואביי - שמטיל קנאה וכעס, לריש לקיש - בינה לבין אחרים, שסבר שמקנא על פי עצמו, ואין יודעים מכך בני אדם ותמהים מדוע בדלה מאנשים, לאביי - בינו לבינה, שסובר שמקנא על פי שני עדים, ויודעים מכך כולם, אלא שהיא מקניטתו על שחושדה. **לרב נחמן בר יצחק -** קינוי הוא לשון התראה.

אדם עובר עבירה בסתר והקב"ה מכריז עליו בגלוי - שנותן בלב בעלה לקנאות לה והדבר מתפרסם.

אין אדם עובר עבירה - אלא אם כן נכנסה בו רוח שטות.

התורה האמינה עד אחד בסוטה - שרגליים לדבר, שהרי קינא לה לפני כן ונסתרה, שנאמר 'ועבר עליו רוח קנאה', והיינו שכבר עבר עליו רוח קנאה וקינא לה לפני כן.

'ועבר עליו רוח קנאה' - לרבי ישמעאל: אין אדם מקנא לאשתו אלא אם נכנסה בו רוח.

לרבנן היינו רוח טומאה ע"י שטן הבא להחטיאו להקניט את אשתו,

לרב אשי היינו רוח טהרה ששונא פריצות, ומסתברא שכן כוונת רבי ישמעאל, שהרי אמר שיש לו רשות לקנאות ולא מסתבר שיש לו רשות להכניס לתוכו רוח טומאה.

'וקנא את אשתו' - לרבי ישמעאל: רשות, שלולי הפסוק היה אסור משום 'לא תשנא את אחיך בלבבך'.

לרבי עקיבא: חובה, שנאמר 'קינוי' שתי פעמים, אחד לרשות ואחד לחובה, ולרבי ישמעאל נשנית בשביל דבר שנתחדש בה. (ושניהם סוברים שקינוי הוא לשון התראה).

מתקיים בעולם. ואם חזר בו - נאסף בזמנו כאברהם יצחק ויעקב שנתברכו בכל מכל כל, ואם לאו - נשבר ונופל מאליה כגבהה של שבולת, או כשבולת עצמה.

'כה אמר רם ונשא שוכן עד... ואת דכא ושפל רוח...' - נחלקו רב הונא ורב חסדא אם הקב"ה מגביה את הדכא ושפל רוח עד ששוכן אצלו, או שהקב"ה מרכין שכינתו אצלו, וכן מצינו שהקב"ה הניח כל הרים וגבעות והשרה שכינתו על הר סיני.

לעולם ילמד אדם מדעת קונו לאהוב את הנמיכות, שהרי הקב"ה הניח כל הרים וגבעות והשרה שכינתו על הר סיני.

מידת בשר ודם גבוהה - רואה את הגבוה ולא את השפל, אבל מידת הקב"ה - גבוה ורואה את השפל.

כל אדם שיש בו גסות הרוח - ראוי לגדעו כאשרה, ואין עפרו נעדר בתחיית המתים, ושכינה מייללת עליו, ואמר הקב"ה: אין אני והוא יכולים לדור בעולם (וי"א שזה נאמר על מספרי לשון הרע), אפילו רוח קימעא של פורענות קלה טורפתו ומאבדתו, לסוף נפחת ומתמעט מחשיבותו ונעשה פחות באנשים.

תלמיד חכם צריך שתהא בו מעט גאווה - שלא יהיו קלי הראש מסתוללים בו ויתקבלו דבריו, והיא נאה והוגנת לו ומעטרת אותו.

לרבא - בנידוי יהא זה שיש בו גסות וזה שאין לו מעט. **לרב נחמן בר יצחק** - לא מיניה ולא מקצתיה, שנאמר 'תועבת ה' כל גבה לב'.

אין תפילתו של אדם נשמעת אלא אם כן משים לבו כבשר, שנאמר 'יבא כל בשר להשתחוות', אבל גסי רוח לא יבואו. **'בשר כי יהיה בו בעורו שחין ונרפא'**, ולא נאמר 'אדם' - מי שהוא רך ועניו כבשר קרוב להתרפאות מייסורים הבאים עליו, ולא אם הוא קשה כאדמה, שאז אין רפואה למכותיו.

'אדם' ראשי תיבות: אפר דם מרה. 'בשר' ראשי תיבות: בושה סרוחה רמה (שי"ן מתחלפת עם סמ"ך), וי"א במקום 'סרוחה' - 'שואל' (שהרי נכתב בשי"ן ולא בסמ"ך), ולכן לא יתגאה שכולו הבל.

דף ה' - ע"ב

בא וראה כמה גדולים נמוכי הרוח לפני הקב"ה - שבשעה שבית המקדש קיים, אדם מקריב עולה - שכר עולה בידו, מנחה - שכר מנחה בידו, אבל מי שדעתו שפלה - מעלה עליו הכתוב כאילו הקריב כל הקרבנות כולם, שנאמר 'זבחי אלוקים רוח נשברה', ואין תפלתו נמאסת, שנאמר 'לב נשבר ונדכה אלוקים לא תבזה'.

כל השם אורחותיו בעולם הזה, ומחשב הפסד מצוה כנגד שכרה - זוכה ורואה בישועתו של הקב"ה.

כיצד מקנא לה: אם אמר לה 'אל תדברי עם איש פלוני', אפילו נסתרה עמו, או אמר 'אל תסתרי עמו' ודיברה עמו - מותרת לו ולתרומה. 'אל תסתרי עם איש פלוני', ונסתרה עמו כדי טומאה - אסורה לבעלה ואסורה לאכול בתרומה.

קנא לה, ונסתרה, ומת הבעל - חולצת ולא מתייבמת והטעם:

לישנא א' לרב יוסף - נאמר באשה שמצא בה ערות דבר 'ויצאה מביתו והלכה והייתה לאיש אחר', מיתור 'אחר' דורשים 'ולא ליבם'. אבל צריכה חליצה - שאילו בעלה קיים צריכה גט, ויבם במקום הבעל ליתן חליצה.

לישנא ב' לרב יוסף - התורה ציוותה לגרשה שלא להחריב ביתו, ולכן אי אפשר לצוות ליבם לכנסה.

לישנא ג' לרב יוסף - הכתוב קרא לבעל השני 'אחר', מפני שזה הוציא רשעה מתוך ביתו וזה הכניסה, ואיך אפשר לצוות ליבם ליבמה בעל כרחו. אבל נשאת לאחר, ומת בלא בנים - תתייבם לאחיו, שמהאחר יצאה בשם טוב.

לרבא - אם אסרתה הבעילה על בעלה המותר לה, כל שכן שאסרתה על הייבם האסור לה בחיי בעלה. ואינה דומה

לבן עזאי: כדי לצלות ביצה, והוא שיעור כדי שתיית רביעית יין.

לרבי עקיבא: כדי לצלות ביצה ולגומעה, והוא שיעור כדי לגמוע שלש ביצים זו אחר זו.

לר"א בן ירמיה - כדי שיקשור אורג החוטים היוצאים מהבד, ואיבעיא אם היינו כשראשי החוטים רחוקים זה מזה או קרובים.

לחנני בן פנחס - כדי שתושיט ידה לתוך פיה ליטול קיסם, ואיבעיא אם היינו בקיסם הדחוק בין השיניים או במרווח.

לפלימו - כדי שתושיט ידה לסל ליטול ככר, ואיבעיא אם היינו בכיכר הדחוק בתוך הסל, ואם בסל ישן חלק שנוח להשתמש בו ומוציאים ממנו בקלות יותר מהחדש, ואם דווקא בלחם חם שנממקע ונשמט מן היד וצריך להוציאו בנחת, ואם דווקא בחיטים, ואם דווקא בנילושה בעיסה רכה שנשמט יותר.

דף ד' - ע"ב

כל תנא שיער בעצמו, ובן עזאי - או נשא ופירש, או שמע מרבו, או 'סוד ה' ליראיו'.

'כי בעד אשה זונה עד ככר לחם' - **לרב עזירא**: כל האוכל לחם בלא נטילת ידיים כאילו בא על אשה זונה.

לרבא: כל הבא על אשה זונה לסוף מבקש ככר לחם.

כל המזלזל בנטילת ידיים (שאוכל תמיד בלא נטילה) - נעקר מן העולם, שהעובר על דברי חכמים חייב מיתנה. [לתוספות: בא לעניות].

נטילת ידיים שלפני המזון צריך שיגביה ראשי אצבעותיו למעלה - כיון שצריך ליטול ידיו פעמיים, ובפעם השנית מטטה המים שנטמאו, אם לא יגביהם שמא יצאו המים הראשונים חוץ לפרק ויחזרו ויטמאו הידיים.

מים אחרונים צריך שישפיל ידיו למטה - כדי שתתרחק הזוהמא מידיו.

כל האוכל פת בלא ניגוב ידיים - כאילו אוכל לחם טמא.

'ואשת איש נפש יקרה תצוד' - **לרבי יוחנן**: כל אדם שיש לו גסות הרוח לבסוף נכשל באשת איש.

לרבא: כל הבא על אשת - איש אפילו למד תורה שנאמר בה 'יקרה היא מפנינים' - מכהן גדול שנכנס לפני ולפנים, היא תצודנו לדינה של גיהנום.

כל אדם שיש לו גסות הרוח - לרשב"י: כאילו עובד עבודת כוכבים,

לרבי יוחנן: כאילו כפר בעיקר,

לרב חמא בר חנינא: כאילו בא על כל העריות, **לעולא**: כאילו בנה במה.

'יד ליד לא ינקה' - כל הבא על אשת-איש לא ינקה מדינה של גיהנום.

לרב: אפילו הקנהו להקב"ה שמים וארץ כאברהם אבינו - שהשליטו בשבחו על הכל, לא ינקה מדינה של גיהנום.

לרבי רבי ינאי: אפילו קיבל תורה כמשה רבינו.

לרבי יוחנן: אפילו עושה צדקה בסתר.

סוטה דף ה' . יום ב' י"ב ניסן תשפ"ג

דף ה' - ע"א

אזהרה שלא יהא גס רוח - לזעירי: 'שמעו והאזינו אל תגבהו'.

לרב נחמן בר יצחק: 'ורם לבבך ושכחת את ה' אלוקיך', והשוכח את ה' עובר בלאו, שנאמר 'השמר לך פן תשכח את ה' אלוקיך'.

'רומז מעט ואיננו והמכו ככל יקפצון וכראש שבלת ימלו' - כל אדם שיש בו גסות הרוח לסוף מתמעט מחשיבותו, ואינו

משנה . אלו נשות כהן אסורות לאכול תרומה: א. האומרת טמאה אני לך [לרב ששת דווקא אם אמרה כך אחר קינוי וסתירה]. **ב.** שבאו עדים שהיא טמאה [מסתבר שאף בבא עד אחד אחר ששתתה], **ג.** האומרת אני שותה. **ד.** שבעלה אינו רוצה להשקותה. **ה.** שבא עליה בעלה כשהיו בדרך להשקותה, ששוב אינה שותה.

סוטה שיש עדים במדינת הים שראו שזינתה - לרב ששת אין המים בודקים אותה, שנאמר 'ונסתרה והיא נטמאה ועד אין בה...' והביא האיש את אשתו' - אבל יש בה עדים לא יביאה לשותה. (ולהלן בסוף הדף הובאה ברייתא כרב ששת, אך מטעם אחר).

מה ששינוי שאם באו עדים שהיא טמאה אינה אוכלת בתרומה - בהכרח אין מדובר שבאו קודם ששתתה, שזהו פשוט, אלא החידוש הוא בבאו אחר ששתתה ולא מתה, ונאמנים ואין אומרים שהם שקרנים - שהרי נבדקה ולא מתה. והוכיח רב ששת כדבריו הנ"ל - שלכן לא בדקה המים, כיון שהיו עדים שזינתה. ורב יוסף דחה ראייתו, שאפשר שלא מתה משום שזכות תלתה לה.

לרבי זכות תולה במים המרים, ואינה יולדת ואינה משבחת אלא מתנוונת והולכת ולבסוף מתה באותה מיתה, וחכמים חולקים. לרב ששת - גם לחכמים מתנוונת, וחולקים רק בזה שבסוף אינה מתה באותה מיתה, לרב יוסף - לחכמים אינה מתנוונת כלל.

(ועל פי זה נחלקו אם יש להוכיח מהמשנה שאם יש עדים שזינתה אינה נבדקת - לרב יוסף אין להוכיח, שיש לתלות שלא מתה משום שזכות תולה, ומה שאינה מתנוונת הוא משום שהמשנה כשיטת חכמים, ולרב ששת גם לחכמים אילו הייתה זכות תולה הייתה מתנוונת, וזו שלא מתנוונת בהכרח מה שלא בדקה המים הוא משום שהיו עדים שנטמאת).

לרבי שמעון אין זכות תולה, שאם לא כן לא יהיו הנשים יראות מלשתות, ומוציאים לעז על הטהורות ששתו. ולהו' אמינא מאותו טעם גם אם יש עדים במדינת הים המים בודקים, שאל"כ יהיה לעז על הטהורות ששתו.

ואלו שמנחת קנאות שלהם נשרפת למטה על בית הדשן כיון שאינם ראויים להיקרב ולא להיפדות: האומרת טמאה אני לך, או שבאו לה עדים שהיא טמאה. ודווקא לאחר שנתקדש בכלי שרת, שאינן ראויים להקרבה, שאין המנחה באה אלא להזכיר עוונה והיא בדוקה ועומדת, ומנחת שעורים אינה באה בנדבה.

לרב ששת שאם יש עדים שזינתה אין המים בודקים אותה, מה ששינוי שאם באו עדים שזינתה אחר שנתקדש המנחה בכלי תישרף, ואין אומרים שהתגלה למפרע שנתקדש בטעות - מדובר שזינתה בעזרה אחר שנתקדש בכלי. לרב פפא: גם אם זינתה קודם לכן, והיא גזירה מדרבנן שמא יאמרו מוציאים מכלי שרת לחול.

נטמאת מנחתה עד שלא קידשה בכלי - הרי היא ככל המנחות שננטמאו עד שלא נתקדש בכלי, ויפדנה ויביא בדמיה את המנחה. נטמאה משקדשה בכלי - הרי היא ככל המנחות ותישרף. קדש הקומץ (שקמץ ונתן בכלי שרת) ולא הספיק להקריבו עד שמת הוא או היא - הרי היא ככל המנחות שאירע בהן פסול בין קמיצה להקטרה, ותישרף למטה. קרב הקומץ ולא הספיק כהן לאכול שיריים עד שמת הוא או היא - הרי היא ככל המנחות ותאכל, שהרי בהכשר קרבה. באו עדים קודם הקטרה שהיא טמאה - מנחתה נשרפת. נמצאו עדיה זוממים - מנחתה יוצאת לחולין, והיינו גם לרב פפא הסובר שאם באו עדים אחר שנתקדש בכלי נשרפת משום גזירה דרבנן - שבעדים זוממים יש קול שהקדישה בטעות, ואין צריך לגזור.

ברייטא: 'ואם לא נטמאה האשה וטהורה היא ונקתה ונזרעה זרע': טהורה - ולא שיש לה עדים במדינת הים (כרב ששת, אך לא מטעמו), 'ו'טהורה - ולא שתלתה לה זכות, היא - ולא שישאו ויתנו בה מוזרות בלבנה.

למסקנא: גם רבי שמעון הסובר שאין זכות תולה, משום שמוציא שם רע על הטהורות השותות, מודה שאם יש עדים אין המים בודקים אותה (שרק ו' אינו דורש), ואין חוששים ללעז - שאין זה שכיח שיהיו עדים במדינת הים שזינתה.

משנה . מוליכה לבית דין שבאותו מקום, ומוסרים לו שני תלמידי חכמים היודעים להתרותו אם יבא עליה בדרך, שיאמרו לו שכשאתה האיש מנוקה מעוון (שבא עליה משנאסרה עליו) אין המים בודקים אשתו. לרבי יהודה אין צריך לליווי עדים, שבעלה נאמן שלא יבא עליה.

אשה מתייחדת בעיר עם שני אנשים, אבל בדרך לא תתייחד אלא עם שלושה, שמא יצטרך אחד לנקביו. ודווקא כשרים, אבל עם פרוצים אסורה להתייחד אפילו עם עשרה. (ואין ראייה לדינים אלו ממשנתנו, שמה שהצריכו שתיים הוא כדי שאם בא עליה יוכלו להעיד, והצריכו ת"ח משום שהם יודעים להתרות).

מקורו של רבי יהודה שהבעל נאמן ואין צריך שנים ללוותו: בתחילה למד זאת בקל וחומר מנידה שהיא בכרת ונאמן להתייחד עמה, כל שכן סוטה שהיא בלאו. ופרכוהו חכמים: אדרבה, משום שנידה חמורה נאמן. ולרבי יוסי שגם הוכיח כן בקל וחומר מנידה פרכו: שונה נידה שתותר לו לכשתטהר, משא"כ סוטה, ודבר האסור לו יצרו תוקפו. ולבסוף הוכיח כן רבי יהודה מהפסוק 'והביא האיש את אשתו אל הכהן'. וחכמים אמרו: אכן מדאורייתא נאמן, אך מדרבנן החמירו ללוות עמהם שני עדים.

משנה . העלו לבית דין הגדול של ע"א בירושלים - שלומדים גזירה שווה 'התורה' מזקן ממרא.

כל זמן שלא נמחקה המגילה מאיימים עליה שלא תשתה, כדרך שמאיימים על עדים המחייבים דיני נפשות. ואומרים לה: בתי, הרבה ילדות יין, שחוק, שכנים רעים עושים, עשי לשמו הגדול שנכתב בקדושה שלא ימחה על המים, ואומרים לפניה דברים שאינה כדאית לשומעם - מעשי הצדיקים שהודו, כגון יהודה וראובן שהודו ולא בושו, וסופם שנחלו עולם הבא, וקיבלו שכרם בעולם הזה - יהודה זכה למלכות, וראובן נטל חלק ראשון בארץ, ולא עבר זר בתוכם כשבירכם משה.

'יחי ראובן ואל ימות...' וזאת ליהודה ויאמר שמע ה' קול יהודה ואל עמו תביאנו ידי רב לו ועזר מצריו תהיה' - כל זמן שהיו ישראל במדבר היו עצמות יהודה מתגלגלים בארון, ביקש משה רחמים: מי גרם לראובן שיודה הלא יהודה, 'שמע ה' קול יהודה' - ונכנסו אבריו למקומם, 'ואל עמו תביאנו' - שיכניסוהו למתיבתא דרקינא, 'ידי רב לו' - שיוכל לישא וליתן עם החכמים, 'ועזר מצריו תהיה' - שיזכה לומר דבר המתקבל להלכה.

יהודה הודה - כדי שלא תישרף תמר. ראובן הודה אף שחוצפה היא להודות חטאו ברבים - כדי שלא יהא אחיו נחשדים על אביהם.

אמרה 'טמאה אני': אינה נהרגת - שלא התרו בה עדים. במקום שאין כותבים כתובה - כותבת שובר שהפסידה כתובתה, במקום שכותבים כתובה - קורעת כתובתה.

אמרה 'טהורה אני' - מעלים אותה לשער המזרח שעל פתח שער נקנור, ששם משקים הסוטות ומטהרים היולדות והמצורעים. וכהן אוחז בבגדיה - אם נקרעו נקרעו, נפרמו נפרמו, עד שמגלה לבה, וסותר את שערה, לרבי יהודה אם הייתה נאה לא היה מגלה וסותר. הייתה מתכסה בלבנים - מכסה בשחורים. מעבירים ממנה תכשיטיה כדי לנוללה. קושר בחבל המצרי למעלה מדדיה. כל הרוצה בא לראות, חוץ מעבדיה ושפחותיה שלבה גס בהן ולא תודה, וכל הנשים מותרות לבא ולראות (יבואר להלן בגמרא דף ח').

לאחר שנמחקה המגילה - מאיימים עליה שתשתה. ואומרים לה: בתי, אם ברור לך שטהורה את עמדי על בורייך ושתי, לפי שאין המים המרים דומים אלא לסם יבש שמונח על בשר חי, שאם אין בו מכה אינו מועיל כלום.